

73. SKUPNI MLADINSKI DAN

V nedeljo, 16. novembra, smo vsa mladina in tudi vsi mladi po srcu, praznovali 73. Skupni Mladinski dan v Slomškovem domu v Ramos Mejia.

Dan smo začeli kot običajno zgodaj s športom na dvorišču. Malo smo se bali, da nas dež ne bi pustil, a zelo smo se razveselili ko smo prišli v dom in smo videli, da moramo samo malo posušiti igrišča. Še sonce se je prikazalo za dviganje zastave! V spremstvu narodnih noš smo zapeli himni naših dveh domovin in se po tem pridružili sveti maši.

V zgornji dvorani smo se najprej zahvalili Bogu za 73 blagoslovljenih let in ga tudi prositi, da nas blagoslovlja še naprej. Sveto mašo je daroval g. Gašper, lepo petje z inštrumenti je oblikovala skupina mladih iz vseh domov.

Ob 13. uri je sledilo skupno kosilo, kuhala je velika skupina iz Slomškovega doma pod vodstvom Francija Miklavca in s pomočjo mladih; postregli pa so nam mladci in mladenke. Zelo okusno je bilo, hvala! Medtem se je tekmovanje nadaljevalo na velikem igrišču. Tekmovalo nas je šest dekliskih in osem

fantovskih ekip. Kar nekaj se nas je zbralo, da smo gledali tekme, posebno pa finale.

Ob 20. uri je v zgornji dvorani pričel kulturni program. Najprej je vse navzoče nagovoril naš predsednik Niko Oblak. Podali so nam svoje misli tudi delegat slovenskih dušnih pastirjev v Argentini in dolgoletni duhovni vodja za mladino, g. Franci Cukjati predsednik Zedinjene Slovenije inž. Jure Komar ter veleposlanica Republike Slovenije v Argentini gospa Tina Vodnik.

In končno smo nestrpnost dočakali, da je prišel na vrsto kulturni program našega 73. Skupnega Mladinskega dne.

Letos smo si lahko ogledali originalno igro v izvedbi skupine mladih pod naslovom: »Skupnost ali jaz«. Uživali smo in gledali, kako včasih prav tisto, kar imamo najraje, postane tisto, kar nas najbolj oddalji od drugih. Sredi živahne slovenske skupnosti v Argentini se nekdo znajde pred dilemo med predanostjo skupnosti in ljubezenskim življenjem. Pri nastopanju in pripravi igre je sodelovala mladina iz raznih odsekov. Po

predstavi smo se zahvalili vsem tistim, ki so nam pomagali, da je dan tako lepo in srečno uspel. Zahvalili smo se vsem mladim, ki so nam pomagali s pripravo dneva, bodisi s petjem, postrežbo, igranjem, brez te pomoči dan ne bi tako lepo potekel.

Letos je odbor Centrale prvič pripravil posebno nagrado za najboljši mladinski program leta. Namen nagrade je priznati ves trud, ki ga vsaka skupina vложи v pripravo svojega programa; od zamisli, pisanja in režije, do vaj, kostumov in nastopa na odru. S tem želimo posebej počastiti delo kulturnikov in vseh igralcev, ki s svojo ustvarjalnostjo in energijo ohranjajo našo kulturo živo. Zmagovalni program so izbrali kulturniki posameznih domov, ki so volili, komu letos pripade ta čast. Posebne čestitke gredo skupini mladih iz San Martina, ki so s svojim programom osvojili naša srca!

Tudi letos smo oddali pokale zmagovalcem v športu: najprej sta se približali na oder zmagovalni ekipi skupnega mladinskega dne. Nato je športni referent centralnega odbora

podal rezultate celoletnega turnirja.

Na dekliškem turnirju je tretje mesto osvojila ekipa iz Carapachaja. Drugo mesto je pridobila ekipa iz Našega doma. Prvakinje SDO so letos bile dekleta iz Slomškovega doma, ki so si zaslužile skupni pokal.

Na fantovskem turnirju je s dobila tretje mesto ekipa "Pedilo". V drugem mestu so bili mladi iz Našega doma. Prvo mesto SFZ za leto 2025 so pa osvojili fantje iz Slomškovega doma in si zaslužili skupni pokal.

Po predstavi smo vsi skupaj zapeli našo mladinsko himno in z njo spet obnovili naše želje, da ostanemo zvesti svojim koreninam.

Za zaključek dneva so se v spodnjih prostorih zaslislale polke in pogovori vseh tistih, ki so z nami delili to praznovanje, zaplesali smo tudi s skupino Kerlci. Tako smo končali ta dan, v katerega smo vložili veliko truda, osebnega časa a tudi navdušenja.

Čeprav je včasih delo naporno in skrbi velike, so taki dnevi vedno spodbuda, da bomo to ohranili še veliko let. Nasvidenje čez eno leto!

Centralni odbor SDO-SFZ

Govor | *Niko Oblak, predsednik SDO-SFZ*

Spoštovani gostje, dragi prijatelji! Prirčno pozdravljeni na 73. Skupnem mladinskem dnevu zveznih organizacij SDO in SFZ.

Danes praznujemo dan, ki iz leta v leto potrjuje vez med nami in našimi predniki – vez, ki nas je ohranila in nas še vedno povezuje.

Pred osemdesetimi leti so naši stari starši morali zapustiti svojo rodno domovino, Slovenijo, in v tujini začeti novo življenje. Kmalu so spoznali, da se morajo povezati, če želijo ohraniti svojo identiteto – ne glede na to, iz katerih krajev Slovenije so prišli. V njih je bila želja po skupnem delu za narod. Tako so iz majhnih krožkov nastale organizacije. Isto se je zgodilo tudi z mladimi: ustanovili so mladinsko organizacijo, tako da bi ostali zvesti svojemu narodu in Bogu. Tako sta postopoma nastali Slovenska fantovska zve-

za in Slovenska dekliska organizacija. Fantje in dekleta so se povezali, da bi združili slovensko mladino ter jo vzgajali in utrjevali v verskem, narodnem in kulturnem duhu.

Začetki niso bili lahki. Po življenjskih preizkušnjah, po izgubi doma in domovine zaradi vojne, so se morali privaditi novemu okolju in jeziku. A nosili so velik idealizem. V srcih so ohranili ljubezen do rodne zemlje in zaupali v Božjo in Marijino pomoč.

Danes je dan veselja in ponosa, saj se po 73 letih še vedno zbiramo mladi iz vseh domov, da praznujemo naš skupni dan. Ob tako visoki obletnici ne smemo pozabiti, da so naši dosežki sad žrtev, trdega dela in ljubezni naših prednikov.

Najlepša hvala našim duhovnim voditeljem, Zedinjeni Sloveniji – ter staršem in vsem odraslim, ki nas spremljate, nam

pomagate pri dejavnostih in nas skozi leto podpirate z vašo prisotnostjo in nasveti.

Ob tem lepem jubileju, v imenu Centralnega odbora bi se rad posebej zahvalil vsem mladim, ki danes sestavljate odbore ter delujete po krajevnih in osrednjih mladinskih organizacijah. Hvala vam za vaš čas, prostovoljno delo, za vašo ljubezen do vrednot in do slovenstva.

Vsak odbor postane skozi leto delovanja kot majhna družina, v kateri si delimo veselje, težave in odgovornosti. V času, ko je odbore vedno težje sestavljati, je še posebej pomembno, da ne zamudimo priložnosti in se vključimo v delo naših mladinskih organizacij. Tako pridobimo dragocene izkušnje, ki jih drugje težko dobimo. Delovati med prijatelji, ki delijo iste korenine in cilje, je nekaj izjemno vrednega in lepega.

Življenje teče dalje. Za nami prihajajo nove generacije mladih, ki bodo bogatejše, če jim predamo vsaj del tega, kar smo mi prejeli od naših organizacij. Veliko delo že opravljajo mladci in mladenke pri katerih se mladi z navdušenjem zbirajo in pripravljajo za vstop v mladinsko organizacijo. Velika zasluga gre tudi njihovim voditeljem.

S to zavestjo, z zaupanjem v Boga in s pripravljenostjo darovati nekaj svojega časa za druge, lahko upamo, da bosta SDO in SFZ doživeli še mnogo lepih jubilejev.

Naj bi naši osrednji organizaciji – Slovenska dekliska organizacija in Slovenska fantovska zveza – še dolgo praznovali skupna, srečna leta ter tako naprej gradili to malo Slovenijo v svetu, tukaj v naši ljubi Argentini.

Hvala lepa!

38. OBLETNICA RADIJSKE ODDAJE “Okence v slovenski svet”

V soboto 6. decembra je naša radijska oddaja obhajala 38. letnico. Veseli smo bili pozdravov ministra Mateja Arčona, veleposlanice Republike Slovenije v Argentini, mag. Tine Vodnik, glasbenika Saša Avsenika, skupine “Modrijani”, gospe Janje Ula-ga (Radio Veseljak), Martina Križa (zbornica SLOAR), Slovenske kulturne akcije ter čestitke ostalih prijateljev in znancev.

Nekateri se morda še spominjate, kako je davnega decembra 1987 g. Albert Čuk začel z dvournno oddajo pod imenom “Slovenski kotiček v Argentini”. Po njegovi smrti, leta 1993, sta ga. Ana Ličen in g. Mirko Vasle prevzela vodstvo. Oddajo smo preimenovali v “Okence v Slovenijo”. Od avgusta lani smo zadolžene za pripravo in vodenje programa: Betty Miklavc, Carla Stocca in Marjana Pirc. Iz Slovenije redno poroča ga. Tatjana Willenpart. Naša napovedovalka je že dolga leta Sandra Ayala, ki se je kar malo naučila slovenskega jezika in lepo izgovarja imena. Ime oddaje smo morale spremeniti in se odločile za “Okence v slovenski svet”. Oddajamo v živo, vsako soboto od 13 do 14 ure na valovih radia Belgrano AM570. V vseh teh letih smo predvajali nešteto zanimivih intervjujev in zavrteli na tisoče skladb. Lepa slovenska glasba ter novice in razne zanimivosti razveseljujejo domove ne samo Slovencev, temveč tudi ljudi drugih narodnosti iz vseh koncev sveta, ki nas zvesto poslušajo in nam sledijo vsako soboto. Oddaja ima lastno Facebook stran (Okence v slovenski svet), na youtube smo tudi dosegljivi, in sicer v živo na strani “Radio Belgrano en vivo” in na našem kanalu “Una ventana al mundo esloveno” kjer je arhiv vseh oddaj.

Če bi želeli objaviti oglas za kakšno prireditve, je to brezplačno, seveda nam morate to javiti nekaj dni prej. Pozdravi in čestitke so tudi dobrodošli. Lahko jih pošljete na naslov:

okenceslo2025@gmail.com

Zahvalimo se Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu Republike Slovenije, ki nam finančno pomaga, da lahko nadaljujemo s poslanstvom ustanovitelja.

Bog daj, da bi lahko še dolgo let spremljale naše poslušalce preko radijskih valov. V prihodnost zremo s korajžo, optimizmom in veseljem, seveda, z združenimi močmi.

Vabljeni k poslušanju!

Betty, Carla in Marjana

XV. EVROPSKI VEČER IN MIKLAVŽEVANJE v Carapachay-u

V soboto, 29. novembra, kljub slabemu vremenu, smo se zbrali v karapačajskem domu kjer smo obhajali že tradicionalni in tokrat XV. Evropski večer. Letos so se predstavile španska skupina “Almas Joterass”, grška “Oniramous”, ukrajinska “Prosvita” in portugalska “Mocidades”. Ker je še malce deževalo smo program predstavili v dvorani, ob pogrnenih mizah, na katerih je bilo kar nekaj dobrot, ki smo jih skrbno pripravili. Točenega piva je bilo na pretek, iz žara je dišalo in privabljalo goste k pokušini. Albert Daisen je spremljal večer z ubranim petjem in igranjem; žrebali smo prekrasno torto, dar gospe Lučke Pirc. In ker so se “vremena zjasnila” smo na hit-

ro pripravili nekaj miz na dvorišču, kjer se je publika zadržala kar dolgo v noč.

Bilo je veliko dela, veliko priprav, vendar smo zadovoljni. Dosegli smo cilj: da se tisti, ki pridejo v Carapachay počutijo kot “doma”, da se dobro imajo, se zabavajo in sprostijo. Hvala vsem, ki ste pomagali in pripomogli k uspehu lepega večera.

Sveti Miklavž kar rad zahaja v naš dom. Ponovno nas je obiskal prav na njegov god, 6. decembra. Obdaroval je ne le otroke, temveč tudi odrasle. Parklji so se sprehajali po dvorani in peljali poredne v goreč pekel. Angelčki so pa pomagali pri delitvi daril, ki jih je bilo kar precej. Lepo je obdržati take navade

kot je Miklavževanje. Človek se nehote spominja na otroška leta, ko smo nestrpno čakali prihod svetnika, mu pisali pisemca, odštevali dneve do njegovega obiska, bili pridni in več molili. Zlati časi, kajne?

MPA

PREDSTAVITEV KNJIGE MARJANA GRUMA v Buenos Airesu

22. novembra smo se zbrali v muzeju Conventillo Marjan Grum v slikoviti četrti mesta Buenos Aires, La Boca, kjer smo predstavili knjigo umetnika Marjana Gruma. Organizacija predstavitev je bila na skrbi Veleposlanstva Republike Slovenije v Argentini, Slovenske kulturne akcije in Rafaelove družbe.

V nabito polnem prostoru smo pričeli s pozdravom veleposlanice Tine Vodnik, ki je med drugimi izpostavila važen doprinos umetnika preko izjemnega umetniško ustvarjalnega dela, s katerim plete neprecenljive vezi med Slovenijo in Argentino ter g. Grumu podala priznanje Urada Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu za njegovo življenjsko delo. Sledile so pozdravne besede predsednika Slovenske kulturne akcije Damijana Ahlina, kateri je izrazil važen pomen kulturnega mostu in izrazil željo “Da bi bili del tega kulturnega mostu, ki nas vodi k razumevanju in hvaležnosti za bogastvo obeh kultur.” Za njim je predstavnica Rafaelove družbe Mirjam Oblak prebrala čestitko, ki jo je poslal g. Lenart Rihar iz Ljubljane:

Vsebina knjige, zaradi katere smo danes povezani tukaj v Convetillu, je pred dvema letoma potovala v Slovenijo in potem tam mesec za mesecem dobivala vse lepšo obliko. Ob njej smo rasli, tkali vezi in, tako verjamem, postajali boljši ljudje. To je zmogljivost resnične umetnosti, še posebej, če je povezana s presunljivo življenjsko zgodbo, kot je bila pot gospoda Marjana od rodnega kraja naprej. Danes se bogastvo, zbrano v knjigi, vrača k svojemu izviru. Iz srca upam, da bo s svojo notranjo močjo puščala dobre sledi v obeh domovinah. Prisrčna hvala vsem prijateljem in sodelavcem, ki ste knjigi pomagali do njenega izida, vsem, ki ste pripravili današnji dogodek, pa tudi vsem vam, ki izkazuje zanimanje in boste glas o našem umetniku ponesli naprej.

Damijan Ahlin je nato prebral pismo sovaščanke in poslanke Državnega zbora ter predsednice Društva Fran Govekar Ig gospe Alenke Jeraj:

Junija 2025 smo imeli na Igu predstavitev monografije Marjana Gruma. Pred polno dvorano je bilo predstavljeno njegovo življenje in izjemno umetniško delo, na katerega smo ponosni tudi v Sloveniji, rojstni domovini Marjana Gruma. Obiskovalci so z veseljem prisluhnili njegovi življenjski zgodbi ter umetniški poti, po kateri hodi v svoji drugi domovini, Argentini. V njegovem muzeju in njegovih zanimivih delih je veliko slovenskega in s tem ohranja spomin na domače kraje, od koder je moral, tako kot mnogi drugi, oditi, da je preživel. Iskrena hvala njegovi mami, da je vztrajala in vzgajala svoje otroke v ljubezni do Slovenije in slovenskega izročila. Iskrene čestitke, dragi Marjan za tvoje izjemno delo, za ohranjanje slovenske besede in izročila, za vse kar si dal Sloveniji in Argentini. Bog te živi!

Želim ti še veliko zdravih in ustvarjalnih let!

Da ne bi bile samo besede, smo se odločili, da bo tudi kaj plesa in glasbe. Pred občinstvom se je pojavil par: Mora Noel Sanchez in Pablo Ugolini, ki je zaplesal dve skladbi tanga, za kar je bil nagrajen z burnim ploskanjem. Arh. Marcelo Weissel nam je na kratko orisal važnost in prepoznavnost “conventillos” v tisti četrti.

Pred mikrofonom sta stopili Lučka in Mirjam Oblak, ki sta nam povedali marsikaj o Grumovi knjigi. Prva je povedala, kako se je odločila, da slika Marjana Gruma in njegove stvaritve:

Oktober 2019 me je Slovenska kulturna akcija povabila, da v Slovenski hiši razstavim serijo portretov, ki so zajemali čas od prvih trenutkov življenja do odrasle dobe človeka. Ob zaključku razstave sta me umetnica Andrejka Dolinar in Damijan Ahlin — pisatelj in predsednik ustanove — navdušena nad mojim delom spodbudila, naj ga predstavim tudi v Sloveniji.

Marjan se mi je vedno zdel pristna, edinstvena osebnost, ki je bila obenem tudi blizu moji družinski zgodbi — prijatelj mojega očeta, sovaščan, znana prisotnost od nekdaj. Njegovi beli lasje, košata brada in intenzivnost njegovega pogleda so me navdajali s posebno energijo. Čutila sem, da bi lahko, če bi ga upodobila v poltemi njegovega ateljeja, osvetljenega z iskrami njegovih del, ustvarila podobe, polne kontrasta in življenja.

Želela sem, da ta portret nosi univerzalno sporočilo: da nikoli ne smemo odnehati, da nas življenje vedno znova potiska naprej in da lahko naše roke, dokler imajo dih, še naprej ustvarjajo, preobražajo in puščajo sledi.

Končno sem lahko konec junija in julija 2023 uresničila potovanje in razstavila svoja dela v Sloveniji, s čimer se je sklenil krog, ki se je začel pred leti s sanjami. Med razstavo v Narodni in univerzitetni knjižnici (NUK) je bil med prisotnimi tudi direktor društva Rafaelova družba, Lenart Rihar, ki je pokazal posebno zanimanje za moje portrete, predvsem za Marjana Gruma. Prav on me je povabil k sodelovanju pri projektu, ki je danes postal resničnost v knjigi, ki jo predstavljamo.

Mirjam je razložila kako je sploh prišlo do izdaje in kje je bila letos predstavljena knjiga v Sloveniji in zamejstvu:

Konkretna priložnost za začetek dela se je pojavila, ko sva se s sestro, fotografkinjo Lučko Oblak Čop, odločili pridružiti nastajanju knjige. Tako se je začelo obdobje skoraj dveh let intenzivnega in globoko človeškega dela. To so bili meseci dolgih pogovorov, raziskovanja, pozornega poslušanja in postopnega vstopanja v univerzum umetnika, katerega življenje je zaznamovano tako z ustvarjalnostjo kot z ranami zgodovine.

Knjiga se je tkala med Slovenijo in Argentino, med dvema svetovoma, ki sta se kljub

geografskim razdaljam povezala v dialogu, polnem spoštovanja in naklonjenosti do umetnosti. Kljub razdaljam je bilo sodelovanje z vsemi udeleženci blizu, iskreno in presenetljivo naravno, kot bi vsak intuitivno razumel, kako pomembno je ohraniti glas Marjana Gruma.

Knjigo je izdala Rafaelova družba v sodelovanju z založbo Družina d.o.o. Vsebina knjige je skrbno zasnovana. Prvi del pripoveduje življenjsko pot umetnika in ponuja intimen vpogled v njegov ustvarjalni svet. Osrednji del združuje izbor del, ki jih ponekod spremljajo misli in refleksije samega Gruma. Zaključek je posvečen njegovi ženi Noemi, kar odraža tihi, medsebojni dialog med njunima umetniškima svetovoma.

Knjiga je izšla v slovenskem in španskem jeziku, dodan pa je bil tudi povzetek v angleščini, da bi dosegla širše in raznoliko občinstvo.

V mesecu juniju je bilo v Sloveniji in obmejni regiji pet predstavitev monografije. Vsako je spremljal kulturni program velike toplote, v katerem so se prepletale slovenska in argentinska glasba, poezija ter besede, ki so slavile umetnika. Ta monografija ni le knjiga niti zbirka umetniških del: je poklon človeku, ki z barvami, oblikami in tišino izraža najgloblje plasti človeškega bistva. Je povabilo, da stopimo v svet, kjer umetnost povezuje, navdihuje in odpira srce.

Lili Bohinc rada poje, zato smo jo povabili, da je v spremstvu kitarista Federica Garrida podala dve skladbi “tanga”.

Umetnica Andrejka Dolinar se je pred občinstvom pogovorila z g. Grumom o njegovem delu, o spominih in načrtih.

Maks in Maria Emilia Skarlovnik sta v imenu folklorne skupine Maribor zaplesala slovenski ples v narodnih nošah.

Damijan Ahlin je čustveno predstavil nekaj kitic Martina Fierri in Zdravljice v slovenskem in španskem jeziku. Nato je podal priznanje Marjanu Grumu v imenu Slovenske kulturne akcije za njegov doprinos k slovenski in argentinski kulturi.

Kakor imamo že v običaju pri naših večerih, je sledila družabnost z bogatim prigrizkom, z raznimi slanimi in sladkimi dobrotami ter slovenskim in argentinskim vinom. Prišel je čas klepeta, slikanje z umetnikom; nakup knjige in njegovih izdelkov, bila je pa tudi možnost ogleda muzeja.

Zaključili smo navdušeni nad lepim obiskom, bogatim kulturnim programom in ponosni na umetnika, kateremu smo se hoteli pokloniti.

Slovenska kulturna akcija

TV – A NE TELEVIZIJA!

Novo kulturno gibanje, materializirano v publikaciji z naslovom »TV«, je bilo ustvarjeno med nami. TV namreč pomeni Tretja vrsta, po vzoru Druge vrste iz sedemdesetih let prejšnjega stoletja.

Kaj torej je TV, komu je namenjena, kako je sestavljen uredniški odbor, kdo naj bi pri njej sodeloval? O tem smo povprašali Gregorja Papeža, dušo projekta.

GP: Tretja vrsta je kulturna revija, ki izhaja tako v digitalnem prostoru kot v omejenem številu tiskanih izvodov. Nastala je po vzoru Druge vrste, ki je v svojih časih imela določeno težo, danes pa se vse relativizira v spletni neskončnosti in morda nič ni tako pomembno kot preteklost oz. beseda, ki je povezana s fantazijo – a prihodnost nas vedno čaka. Ponavadi v obliki močvirja. V tem primeru pa v obliki dela tistih, ki pišejo, vendar nimajo kje objavljati.

Druga vrsta je bolj poudarjala jezik, njegov pomen ter ohranjanje. Ta pomembnost jezika, ki je logos (tako razlaga Gadamer besedo »logos«, kot jezik), čeprav v današnjih časih vsi vemo, da nove generacije zelo malo poznajo slovenski jezik, zato pri Tretji vrsti poudarek ni na jeziku (naj se piše po španško, slovensko ali angleško), temveč na spodbujanju in širjenju izražanja slovenske kulture in identitete. Nekaj, kar nas povezuje, je identiteta. Kdo lahko pozabi svoj prvi dom?

Enako je z identiteto, čeprav se utaplja v svetu vsak dan.

Uredniški odbor sestavljajo mladi tretje generacije: Boris, Tomaž in Nadia. Sodelujejo še Amaranta, Cecilija, Magda, Marjan in Horacio, ter vsak, ki bo poslal prispevek od koderkoli na svetu.

RF: Po branju prve številke je očitno, da jezik ni ovira za objavljanje člankov oz. prispevkov nasploh. Gre torej za dela potomcev Slovencev iz Argentine in drugod po svetu?

GP: Vsak Slovenec po svetu lahko najde na naši spletni strani naslov oz. email in pošlje svoje delo v prozi, poeziji itd. v jeziku, v katerem piše. Seveda naj to ne bo v litovščini ali norveščini – jezikih, ki jih mogoče niti elektronski prevajalnik ne pozna. Saj kakšen pomen pa ima sploh jezik danes, ko lahko vsak uporabi prevajalnik, okrepljen z umetno inteligenco, skoraj do popolnosti?

V preteklosti se je človeštvo zbralo pod enim samim jezikom – babilonskim, danes pa telefon prepozna katerikoli jezik in ga na licu mesta prevede. Pravzaprav vsi govorimo en sam jezik – jezik telefonskega prevajalnika. No, govorijo ga oni, ne jaz, ker jaz telefona sploh nimam.

RF: A ima revija kakšno povezavo s tistimi štirimi knjižicami, ki si jih izdal pred nekaj leti?

GP: V enih od tistih knjižic so zbrani skoraj vsi sodelavci Druge vrste. Revija TV ni zgolj nekaj generacijskega, a poudarek je na tretji generaciji. Predvsem pa naj nekoliko razložim razliko med potentia in potestas, ki izhaja iz politične filozofije. Potestas se običajno prevaja kot moč, potentia pa kot potencial. Temelj institucij se pripisuje potestas, torej moči. Vendar ta potestas v sebi nima temelja, moč je vedno izposojena, kar pomeni, da izhaja iz prisvojitve moči. Ta prisvojitev potentia je potentia multitudinis. Potestas

se torej legitimira z zajetjem moči množice. Revija TV, tako kot DV, nima nič opraviti s potestas, je nekakšen outsider, izraz moči skupnosti oz. njenega dela. Ta moč je lahko anarhična – moč množice je vedno anarhična, neinstitucionalizirana, neprestano se spreminja, to pomeni, da je nestabilna. Te revije niso institucionalizirane, so izraz moči množice (ne glede na njeno število) in temeljijo na skupnih čustvih, idejah in željah. So nekaj dinamičnega, potestas pa ni dinamična, je regulirana in vedno deluje na enak način.

RF: Druga vrsta je izhajala v času, ko se ti verjetno še nisi ukvarjal s kulturnem delovanjem. A si kljub temu bral njena besedila?

GP: Seveda sem jih bral in imam spravljene revije DV od 1977 do 1979. Še danes se spomnim prevoda Cankarjeve črtice v kastiljščino (M. Jereb) in tiste pretresljive ilustracije Marjana Adamiča. Leta 1989 sem v Meddobju napisal članek ob desetletnici izhajanja revije. Tako kot takrat danes pričakujemo, da bomo spoznali, kaj in kako pišejo tisti, ki jih še ne poznamo.

RF: Bi lahko povedal še kaj o DV, kako je nastala, kdo vse je sodeloval?

GP: Sodelovali so mladi tistega časa, in tudi »el poeta« Tine Debeljak ml., ki je bil sicer generacijsko oddaljen od ostalih in rojen v Sloveniji, a se jim je pridružil, kot piše v Dnevniku Pavla Fajdige, da bi jim dajal napotke, jih vodil in sodeloval z njimi. O nastanku revije priča odlomek iz ene od števil, ki ga tukaj navajam: »Ne želimo biti nekje na robu dogodkov. Verjamemo, da je pomembno, da človek ne razmišlja kot duhovni izseljenec, ker v grenkosti, pasivnosti in zameri ni mogoče ničesar zgraditi.«

RF: Kakšne so glavne razlike med tedanjim časom, takratnimi sodelavci, posebnostmi slovenske skupnosti in današnjimi okoliščinami pri TV?

GP: V sedemdesetih letih je bil klerikalizem v

slovenski skupnosti na vrhuncu. Svoboda misli in kulturna produkcija sta bili omejeni. Med nepričakovanimi dogodki je bil na primer ta, da so v svoje vrste povabili T. Mizerita, ki pa se jim je uprl s člankom z naslovom Kam greš, druga vrsta?, kar pomeni, da mnogi starejši intelektualci reviji niso bili naklonjeni. Izjema so bili med drugimi Marko Kremžar, Boris Pahor in Rajko Lozar, ki so revijo podprli. Konec koncev niso bili outsiderji v strogem pomenu besede. Za ponazoritev naj navedem primer: ko je eden od članov DV svoje slike prinesel na razstavo v Slovensko hišo, ga je že na vhodu monsijor vprašal in opozoril, d-a ne bo pustil ničesar drznega. Šlo je za razstavo M. Adamiča (oljne risbe o delih Cankarja in Dostojevskega). Na eni od slik je bil Raskolnikov, ki je s sekiro udaril po oderuhinji. Monsijor je bil jasen: nobenih svinjarij, sicer bo slike in avtorja vrgel ven. Takratni boem Marjan A. ni uspel vseh slik dokončati pravočasno, zato je prinesel nekaj še svežih. To je omogočilo monsijorju, da je z roko preprosto prekril nekatere prizore, tako da je odstranil olje.

RF: Hvala lepa, veliko uspeha želimo Tretji vrsti!

Rok Fink
Lektorirala: Tjaša Lorbek

Tretja vrsta na Digitalni knjižnici Slovenije:

dlib.si

V SVOBODNI SLOVENIJI
pred 25 leti

SRCE SLOVENSKEGA NARODA

Te dni poteka dvesto let, kar se je v skromni gorenjski vasi pod Stolum rodil največji slovenski kulturni veleum France Prešeren.

Ta oznaka Prešerna je pravilna. Če se on ne bi postavil z vsem svojim zanosom in močjo za slovenski jezik, bi danes Slovenci – če bi sploh ostali Slovenci – pisali in govorili ilirsko, to je hrvaško.

Tudi je njegova zasluga, da smo z njegovo poezijo, klasicistično, svetovljansko, domačijsko, narodnostno zavedno in spodbudno, osebno introspektivno in izpovedno, vstopili kot enakovredni v kulturni evropski prostor.

Njegova slovenska zavest, politično preganjanje, težko življenje, njegova osebna bolečina in estetski občutek so izkristalizirali v najlepše pesnitve, ki so jih z veseljem in ljubeznijo brali tako na kmetih kot v mestih.

Pred njim je slovenska poetika, kot pravi sam Prešeren, “loviti miš

učila gospodarje”. A za njim in z njegovim zgledom se je iz sprva neznatnega vira poezije razlil velotok, ki ga ni več moči zaježiti.

In še več, slovenska kultura, ki je ustvarjala in ohranjevala slovenski narod v preteklosti, je ta narod tako dvignila, da je v kratkem času tudi na drugih področjih - gospodarstvu in politiki, dosegla zrelost in svetovno razsežje, da je danes sposobna kot enaka med enakimi sodelovati v planetarnih dimenzijah, o čemer Prešeren niti sanjati ni mogel.

Tudi nam na drugi strani svetovnega oceana Prešeren ni tuj. Beremo ga, recitiramo, učimo se njegovih verzov in jih skušamo razumeti v novih časih, novih razmerah in novi zemlji.

Prešeren je srce slovenskega naroda tudi ob Reki Srebra.

TD

ODTISI 3 - 2025

BOŽIČ PRED 80 LETI

Zaključujemo 80. obletnico odhoda naših prednikov v begunstvo v Italijo in Avstrijo. Tista leta neprenehnega preseljevanja iz taborišča v taborišče so zaznamovala predvsem življenje, ki se je rojevalo v novih krajih, celinah. V vsakem taborišču, kjer je bilo nekaj deset Slovencev, pa če so to bile cele družine ali pa bivši mobiliziranci v nemško vojsko, ki so pristali kot ujetniki zavezniških sil, so hitro nastajali pevski zbori, časopisje in vsemogoče prosvetno-kulturne dejavnosti. Še najbolj so raziskana taborišča, kjer so bili nastanjeni begunci iz Vetrinja, tako v Avstriji kot v Italiji. V teh je bilo tudi takoj poskrbljeno za šolstvo, predšolsko, osnovno in srednje.

A pesem je tista, ki je najhitreje »vžgala«. Zbori so navduševali tako pevce kot poslušalce; ne samo lastne sotrpine, tudi njihove paznike in prebivalce bližnje soseske.

Iz mamine zapuščine pregledujem črno bele slike iz begunskih časov v taboriščih po Italiji. Sicer imajo nekateri paketi nekaj zapisov o kraju ali času, ko so bile fotografije narejene, vendar premalo, da bi se lahko spoznal obraze ali prilike. Mama je imela namen, da se jim bo posvetila skupaj s prijateljico, jih sortirala in pustila nam, naslednikom in raziskovalcem, kaj več podatkov o njih. Pa so nepokretnost in izguba bistrosti preprečile načrte.

Med temi slikami je škatlica z napisom EPZ. Kratica Emigrantskega pevskega zbora Slovenija, ki so ga sestavili begunski pevci po taboriščih v Italiji. Tisti, ki so iz Celovca, Vetrinja šli skozi Beljak, Monigo, Forli, Servigliano, Senigallio. Tisti, ki so bili med prvimi člani Slovenskega pevskega

zbora Gallus v Buenos Airesu. Žal na fotografijah ni posebnih podatkov, zato sem jih iskal (nekaj tudi našel) v knjigi Slovenski begunci v taboriščih v Italiji 1945-1949 dr. Helene Jaklitsch, posebej še o krajih, kjer je zbor nastopal izven taborišča. Največ jih je iz raznih dvoran v Rimu, kjer je pel tudi na avdienci pri papežu Piju XII.

Posebej mi je padla v oči fotografija zbora, na kateri sta, poleg voditeljev zbora, tudi voditelja taborišča v kraju Servigliano. Po podatkih omenjene knjige bi lahko sklepali, da je to direktor stotnik Flood. Iz fotografije je zbor pripravil tudi razglednico/voščilnico, saj je fotografiji dodana vrstica »Božič 1945«. Kar neverjetno: v dobri polovici leta begunstva je bil zbor že prepoznaven in cenjen!

Imam pa še željo. Sam ne morem, ne znam vseh poimenovati. V kolikor bi kdo hotel pomagati pri ugotavljanju imena pevcev, mu bom zelo hvaležen. Vem: marsikdo od teh je odšel v Kanado, ZDA ali drugam in jih ne bomo razpoznali. Druge, ki so v veliki meri pristopili k buenosaireskemu Gallusu, pa bi morda kdo od bralcev odkril/prepoznal in mi posredoval imena po pošti ali v uredništvo lista, da sestavimo čim popolnejšo sliko zbora.

Blagoslovljen božič – ne 1945, ampak – 2025!

GB

V DRŽAVNEM ZBORU o priznavalninah za učitelje

V četrtek, 11. decembra 2025, je v Državnem zboru RS potekala 19. redna seja Komisije za odnose s Slovenci v zamejstvu in po svetu na temo: »Posebne trajne priznavalnine učiteljem slovenskega dopolnilnega pouka v tujini, ki za poučevanje niso prejemale plačila«.

Sejo je sklicala in vodila predsednica Komisije Suzana Lep Šimenko, prisotni so bili še nekateri poslanci oz. člani Komisije, državna sekretarka Vesna Humar v imenu Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, med drugimi vabljenimi pa prek spletne povezave tudi zastopnika Slovencev, živečih v Argentini

v Svetu Vlade RS za Slovence po svetu Mariana Poznič in Marko Selan.

Malo zgodovine o tej zadevi. Ko je bil leta 2006 sprejet Zakon o odnosih RS s Slovenci v zamejstvu in po svetu je med njegovimi določbami posebej razveselil naša oskupnost dodelitev trajnih priznavalnin učiteljem slovenskega dopolnilnega pouka, ki za svoje delo niso prejemale plačila. Z uredbo je bilo določeno, da bodo namenjene učiteljem, ki so poučevali najmanj 15 let in so bili (takrat) stari najmanj 70 let. Prvi upravičenci so začeli prejemati priznavalnine januarja 2010,

že maja tistega leta so pa bile omejene na repatriirane osebe. S temi omejitvami so bile priznavalnine za učitelje v praksi ukinjene.

Po več kot 15 letih se ponovno govori o tem. Vsi prisotni na seji so bili enotni, da učitelji, ki dolgo let prostovoljno delajo za ohranjanje slovenščine in slovenstva po svetu zaslužijo priznanje za njihovo delo, obenem pa je z izvajanjem takega programa povezanih tudi veliko izzivov, ki jih je potrebno rešiti.

V tem smislu je bilo ob zaključku seje Vladi Republike Slovenije dano priporočilo, da se sistem ponovno uvede v prvotni obliki. S tem

je narejen en velik korak v podporo vsem učiteljem, ki z ljubeznijo delajo za ohranjanje slovenstva.

Mariana Poznič

SEDMA MEDNARODNA KONFERENCA DKPS Vzgoja za ljubezen do domovine in države - Korenine narodovega drevesa

Mednarodne konference z domovinsko vsebino so pomembna dejavnost Društva katoliških pedagogov Slovenije in na tem člani organizacijskega odbora vztrajamo.

Vztrajnost je pomembna lastnost ljudi, ki iščejo pot do resnice in se ne ustavijo ob ovirah, ki jih na takšni poti nikoli ne manjka. Člani Društva katoliških pedagogov Slovenije se tega zavedamo, saj nam družbena klima ni vedno najbolj naklonjena. Delamo za narod, domovino in državo, ki smo si jo po dolgem zgodovinskem obdobju izborili, želimo jo ohranjati in predati v dediščino našim potomcem. Biti moramo aktivni državljani Republike Slovenije in z zanosom spodbujati in srčno povezovati pedagoške sodelavce slovenskih vrtcev, šol in drugih vzgojno-izobraževalnih ustanov doma in pedagoških delavcev v tujini. Vabimo jih, da sodelujejo tudi na takšnih konferencah, kot je letošnja, že sedma, da predstavijo način, kako oni k istemu cilju spodbujajo in peljejo svoje učence. Mi pedagoške delavce spodbujamo, da bi krepili zavedanje o pomena suverenističnih težnjah naroda. To je težka naloga, zavedamo se je, toda ustrajamo.

Sedmo mednarodno konferenco Vzgoja za ljubezen do domovine in države - Korenine narodovega drevesa - smo izvedli v soboto, 22. 11.2025, na Osnovni šoli Frana Albrehta Kamnik.

Naši rojaki po svetu se, bolj kot mi v domovini, zavedajo pomena krepitve narodne zavesti, saj že več kot 80 let premagujejo to pot in uresničujejo narodovo hotenje.

Vzgoja za aktivno in odgovorno državljanstvo ni enostaven proces, večplasten je. Pomembna njegova razsežnost je zavest in odnos posameznika do sebe in drugih, do naroda in države. Pomembna prvina te razsežnosti pa je najprej ljubezen do svojega rodu, naroda, države in domovine.

Organizatorji konference smo prepričani, da veliko učiteljev, vzgojiteljev in drugih pedagoških delavcev s svojim delom ozaveščajo in spodbujajo mlade k aktivnemu državljanstvu, zelo dobrodošlo pa je, da iščemo nove pristope in se pri tem potrjujemo, vendar vedno potrebujemo preverjanje lastnih pedagoških postopkov.

Pomembnost konference so poudarjali

Konferenca je potekala zelo slavnostno, kot se takšni vsebini spodobi. Že prostor, v katerem je potekala, je bil lepo urejen. Slavnostni značaj so poudarjali tako vsi nastopajoči z nagovori, kakor tudi učenci OŠ Frana Albrehta Kamnik. Učenci so zapeli slovensko himno, predstavili recitatorsko-plesno točko in oblečeni v narodne noše zaplesali ob zvokih mladega harmonikarja.

Udeležence konference je najprej pozdravila podpredsednica društva Katarina Lenarčič, ki je tudi vodila ter povezovala celoten program. Sledili so pozdravi častnih gostov:

Monike Glücks Donko, ravnateljice OŠ Frana Albrehta Kamnik, Helene Kregar, predsednica Društva katoliških pedagogov Slovenije, Mateja Slaparja, župana občine Kamnik, Brede Podbrežnik Vukmir, direktorica knjižnice Franceta Balantiča v Kamniku, Lojzeta Peterleta, predsednika združenja za vrednote slovenske osamosvojitve in Marka Lotriča, predsednika Državnega sveta.

Osrednja predavanja priznanih slovenskih strokovnjakov

V plenarnem delu smo z zanimanjem spremljali predavanje **dr. Ignacije Fridl Jarc**, slovenske filozofinje, komparativistke, kritičarke in političarke. Naslov njenega predavanja je bil *Pomen izobraževanja v maternem jeziku in intelektualni razvoj posameznika*. Dr. Fridl Jarc je povedala, da se danes zdi vprašanje o uporabi slovenščine v izobraževalnem procesu nekaj, kar nas naj ne bi skrbelo, saj je slovenščina tudi uradni jezik v najpomembnejših inštitucijah Evropske Unije. Pa vendar je treba opozoriti na nevarnost, ki se pojavlja v akademskih krogih, ker želijo, da bi celo pouk na univerzah, zaradi nekaterih tujih študentov, potekal v angleškem jeziku. To je zelo zaskrbljujoče. Postaviti se moramo vsaj 160 let nazaj v preteklost, ko Slovenci nismo imeli niti izobraževalnega procesa v gimnazijskih programih v slovenskem jeziku, zato ker nismo imeli razvitega znanstvenega in strokovnega jezika za posamezne panoge. Tudi učbenikov v slovenščini nismo imeli. Prav to je bil tudi glavni razlog, da je bila leta 1864 ustanovljena Slovenska matica. Ni naključje, da si je ravno njen glavni predsednik Lovro Toman prizadeval pred takratnimi cesarskimi organi, da bi ti končno vpeljali slovenščino tudi pri nas, v naš izobraževalni proces. Pot do poučevanja slovenščine na naših univerzah pa je bila še zelo dolga. Predavateljica je poudarila in opozorila na zavedanje naših prednikov, da je obstoj nekega naroda pogojen z rabo njegovega jezika na vseh nivojih jezikovnega pojavljanja. To velja za rabo jezika v vsakdanjem pogovoru, ki so ga stoletja govorili slovenski kmetje na podeželju, kakor tudi rabo slovenskega jezika v slovenskem leposlovju, slovenščine na znanstvenem področju in na vseh drugih položajih in oblikah izražanja materinščine. Današnje raziskave kažejo, da je zelo pomembno, kako in kdaj otrok pride v stik z materinščino, pomembno je njegovo začetno zaznavanje sveta preko maternega jezika.

Dr. Borut Holcman, profesor zgodovine prava, diplomirani teolog, razumnik in humanist, profesor pravne zgodovine na Pravni fakulteti Univerze v Mariboru, je v predavanju z naslovom *Krščanske vrednote in dediščina Evrope v izobraževanju* poudaril pomen mednarodnih konferenc, ki jih organizira Društvo katoliških pedagogov Slovenije. Pomembno je, da pedagogi živijo skladno s krščanskimi vrednotami,

da se jih zavedajo, jih ozavešijo in samega sebe opolnomočijo, da zmorejo v izobraževalno okolje z zgledom vnašati in živeti duhovno razsežnost krščanstva, z njo bogatiti sebe in tiste, ki so jim zaupani. Izobrazbi brez duhovnosti manjka "začimba" in je zaradi tega vsako znanje pomanjkljivo in neužitno, je simbolično povedal dr. Holcman. Izobrazbo je potrebno dodajati lastnim naravnim darovom, spoštovati ustaljene običaje in jih dopolnjevati z novimi spoznanji. To početje je lažje ob zavedanju, da podobno počnejo kolegice in kolegi, vsi skupaj pa to izročajmo Bogu v varstvo.

Dr. Igor Grdina, slovenski zgodovinar, literarni zgodovinar, redni profesor za slovensko književnost in kulturno zgodovino in libretist je v svojem prispevku *Domovina in država med izhodiščem in orientacijo* sporočil, kako pomembno je, da človek svoje prve predstave o svetu dobi v konkretnem prostoru, ki mu je domač in blizu, da mu to postane izhodišče za dožemanje sveta in se glede na to orientira. To je ponazoril s prispodobno, da je za nekoga, ki je rojen v Panoniji, manjša vzpetina visoka vzpetina, za Gorenjca pa je to čisto nekaj drugega. Če imamo takšne izhodiščne predstave, če se na ta način izražamo, smo v tem posebni nihče drug tega ne razume čisto takoj. Imamo svoj posebni jezik, in prav ta nas dela drugačne od drugih. Znana je Wittgensteinova misel »Meje mojega jezika, so moje mojega sveta.« Skozi jezik živi naša duhovna stvarnost. Mi svoje mere in razumevanje izražamo skozi to. Vsak jezik ima kakšno posebnost. Naš jezik ima recimo dvojino, pa tudi število sklonov je drugačno kot v sosednjem slovanskem jeziku, da o razlikah v germanskem sploh ne govorimo. Gre za posebnosti, ki so sad daljšega jezikovnega razvoja in skozi nje mi razumemo svoje prednike, vemo od kod prihajamo in razumemo, kako so si oni predstavljali naš čas, pa tudi prihodnost. Mi v ta mozaik oblikovanja, nadgradnje, razvoja in spreminjanja jezika dodajamo nove kamenčke, kot lego kocke in s tem skrbimo za kontinuiteto. Imamo skupno identiteto, ki ni nekaj statičnega. V kriminalistiki je ta pojem uporabljen na poseben, drugačen način, v našem primeru pa gre za drugačno razsežnost. Imamo izhodiščne predstave, neko orientacijo, ki jo dobimo skozi izkušnje, prek naših rodov, ki so živeli pred nami, pa tudi od sosedov, s katerimi se vsak dan pogovarjamo in izmenjujemo svoje misli. Te se vsaj nekoliko razlikujejo in dodajajo nove kamenčke. Zgodovina bi bila čisto drugačna, če bi bili ti kamenčki drugačni. K vsemu temu s svojo dinamiko pripomoremo tudi mi, ker smo živa bitja, ker smo bitja, ki imajo poseben položaj v vesolju in kot takšna oblikujemo svojo identiteto.

Predstavitve primerov uspešnega dela pri pouku z učenci

Po kratkem odmoru so sledile predstavitve 61

referatov - prispevkov pedagoških delavcev. Predstavili so uspešne primere načrtovanih in izvedenih dejavnosti z otroki, učenci in dijaki. To so bili učitelji in vzgojitelji, ki delujejo na različnih nivojih v celotni izobraževalni vertikali in iz različnih šol, dijaških domov ter pedagoški delavci, ki delujejo zunaj šolskega učnega procesa v svojem življenjskem okolju. Predstavitve so bile vodene v osmih skupinah, v katerih so se znašli kolegi in kolegic iz različnih držav: Argentine, Avstrije, Hrvaške, Nemčije, Italije, Romunije in Ukrajine. Organizatorji smo zelo veseli, da se nam vsako leto na konferenci pridružijo tudi predstavniki rojakov, ki živijo v Argentini ali pa tisti, ki so se iz Argentine preseli v Slovenijo in na konferenci aktivno sodelujejo.

Učitelji v domovini z navdušenjem spremljamo njihove predstavitve. Med letošnjimi udeleženkami iz Argentine so bile; **Danica Malovrh** z referatom *V sebi nosim dva svetova*, **Mariana Paula Rezelj**, s *Kirkinčo Tinčo - iskanje identitete med dvema domovinama; motivacija za učenje slovenščine in ohranjanje slovenskih korenin*, **Cecilija Erika Grbec**, *Slovenka, rojena v Južni Ameriki - pričevalka treh identitet* in **Emma Urbančič** z referatom *Slovenska skupnost v Argentini: aktivnosti, vrednote in duševno zdravje*. Zelo zanimivo in doživeto so ponazorile pot, ki so jo v lastnih družinah in v slovenskih skupnostih v Argentini odločno in vztrajno prehodile. Vse štiri so govorile o tem, kako so "zalivali" slovenske korenine v družinah in v slovenski skupnosti v Argentini. Te korenine so še danes žive in močne in pomagajo ohranjati narodovo drevo tako v Argentini kakor v domovini Sloveniji. Hvala jim, hvala njihovim družinam in hvala slovenskim skupnostim, v katerih so delovale in delujejo še sedaj.

Vsi prispevki sodelujočih na konferenci bodo do konca leta 2025 objavljeni v E-Zborniku in dosegljivi na spletni strani DKPS.

Razšli smo se s pesmijo in hvaležnostjo Bogu

Ob zvokih citer Tomaža Plahutnika in s koroško ljudsko pesmijo *Tam, kjer teče bistra Zila*, zapela jo je Ana Plahutnik, smo sklenili program. Napovedali smo že 8. konferenco *Vzgoja za ljubezen do domovine in države - Domoljubje skozi znanje in dejanja*, ki bo 21.11.2026, prav tako na OŠ Frana Albrehta Kamnik

Organizatorji dogodka smo se poslovili po sveti maši, ki sta jo v župnijski cerkvi Marijinega Brezmadežnega spočetja darovala p. Silvo Šinkovec, duhovni asistent DKPS in domači župnik gospod Matej Nastran.

Marjana Korošec in **Dragica Motik**, članici organizacijskega odbora

KOLEDAR

19. decembra ob 20.00

Dobrodelni božični koncert »Božične skrivnosti« v cerkvi Marije Pomagaj

21. decembra

- Duhovna obnova na Pristavi ob 9.00

- Članski asado v Hladnikovem domu ob 13.00

- Božični koncert zbora Slomškovega doma Ex Corde v cerkvi Nuestra Señora del Carmen v Ramos Mejía ob 20.00

OSEBNE NOVICE

ROJSTVO

V nedeljo, 30. novembra, se je v Ljubljani rodila **Mila**, hči Stefanije Leber in Maximiliana Mirande.

“ ZA RAZMISLEK IN NASMEH ”

“En dober pregovor na dan, prežene slabo voljo stran”

PREGOVORI IN CITATI

PARKELJNI

Pred nekaj dnevi se je v slovenski skupnosti vnela polemika. Pa ostanite mirni, dragi bralci, ni bilo nič tako hudega: sveti Miklavž je namreč obiskal vse slovenske domove, enega pa je obiskal brez spremstva parkeljnov. Baje so ga izrecno prosili, naj letos parkeljne pusti doma.

Na sindikatu parkeljnov so ogorčeni in trdijo, da so vedno bili del spremstva svetega Miklavža, da tako opozarjajo otroke, naj bodo pridni.

V zadnjih letih se pojavlja vprašanje, kdaj strah pred parkeljni preseže meje zdrave vzgoje. Parkelj bi moral biti opozorilo, ne pa povzročati travme. Poznam kar nekaj primerov otrok, ki zaradi parkeljnov nočejo več iti na prihod sv. Miklavža. To pa ni namen tradicije. Strah pred parkeljni naj bi bila le blaga vzorna metafora, nikakor pa ne orodje za zastraševanje. Prihod svetega Miklavža mora biti priložnost, da se starši pogovorijo z otroki o lepem vedenju, prijaznosti, hvaležnosti in spoštovanju.

Kaj pa vi mislite, dragi bralci?

Tudi o parkeljnih sem zasledil nekaj pregovorov ter ljudskih rekov in frazemov:

• Grd kot parkelj. (slovenski frazem)

• Bodi priden, sicer pride parkelj. (avstrijski pregovor)

• Kjer parkelj ne more, pošlje babo. (slovenski pregovor)

• Parkelj pozna grehe, Miklavž pa otroke. (slovenski pregovor)

• Ko parkeljni rožljajo, zima ni daleč. (slovenski vremenski rek)

• Kjer parkelj zvoni, tam vest ne spi. (ljudski pregovor)

• Parkelj hodi za grehom, ne pred njim. (slovenska folklorna modrost)

• Za pridne Miklavž, za poredne pa parkeljni. (slovenski rek)

Izbral: Jože Jan

Božične skrivnosti

DOBRODELNI KONCERT

LUKA DEBEVEC MAYER

BAS

CHRISTIAN USCIATTI

KLAVIR

in prijatelji

PETEK, 19. DECEMBRA 2025 OB 20. URI

CERKEV MARIJE POMAGAJ, SLOVENSKA HIŠA

VABI SLOVENSKA KULTURNA AKCIJA

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

BOŽIČNI KONCERT

Ex Corde

Zbor Slomškovega doma

Dir.: Diego A. Pérez

Zbor Slomškove šole

Dir.: Jana Kastelic

Ema Krečič Rode

violoncello

in mladi iz Slovenije

Nuestra Señora del Carmen

A. Jonte 50 - Ramos Mejía

21. DEC

20:00

Slovenski pevski zbor San Martín,

vokalne skupine Mučacas, Zvončki in Mladina vabijo na

Božični koncert

V Njem je moje upanje

Nedelja, 21. decembra, ob 19:00

Kapela Presvetega Srca

Ramón Carrillo 2349, San Martín

SLOVENSKI DOM SAN MARTÍN

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

PRAZNIČNA VOŠČILA

Slovencev

SLOVENCEM V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Dragi rojaki,

naj tudi letošnji december ogrejejo srca iskrene želje.

Vabimo vas, da:

posnamete video voščilo (do 3 min) ali

ga kar napišete

in nam ga pošljete na elektronski naslov pr.urad.slovinci@gov.si.

Vaša voščila bomo skozi ves mesec objavljali na facebook strani

Urada Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu.

XXIV. Nagradni natečaj

za diplomska, magistrska in doktorska dela s področij:

A: Slovenci v zamejstvu in

B: Slovenci v izseljenstvu.

ROK za prijavo: 20. februar 2026

NAGRADNI NATEČAJ

URAD VLADE RS ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Več na

slovinci.si

REPUBLICA SLOVENIJA

URAD VLADE ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

Antonio Podržaj e Hijos S.R.L.

Grupo HZ

SLAR

CÁMARA DE COMERCIO ESLOVENO ARGENTINA

BAJDA s.r.l.

SVOBODNA SLOVENIJA | Glasilo Slovencev v Argentini

Ustanovitelj Miloš Stare

Lastnik društvo Zedinjena Slovenija

Predsednik Jure Komar

Urednika:

Mariana Poznič, Jože Jan

Oblikovanje:

Leila Erjavec, Sofi Komar

SVOBODNA SLOVENIJA / ESLOVENIA LI BRE

Ramón L. Falcón 4158, Buenos Aires - Argentina

email svobodna.ba@gmail.com

www.svobodnaslovenija.com.ar

Podpisani članki lahko ne izražajo mnenja in uredniške usmeritve Svobodne Slovenije.